

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori adresate nu se
primenționează.
Manuscrisurile nu se returnează.
Insertate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
SIMPURI de ABONAMENT:
In Viena la M. Duker Nachf.,
Nur. Augenthaler & Rmerio Les-
nor, Heinrich Schalek, A. O-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Brassóbet-körút
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — **ENCLOSURE** pe pagina
2-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
zi.
Abonamente pentru ASTRO-Gazeta:
Pe un an 24 cor., pe șase lu-
ni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor., pe an.
Pentru România și strălătură:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr., pe an.
Se prenumără la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dăruirea acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 199.

Brașov, Joi 17 (30) Septembrie

1909.

Deschiderea dietei.

— Revistă. —

După o mulțime de combinații, de temeri, de tocmeli și de intrigi, eri, desmintind realitatea iarăși toate fantaziile, s'a deschis dieta fără de amenințări catastrofale, și abia cu câteva momente mai însemnate.

Cu o zi înainte, în conferința partidului său, Fr. Kossuth, făcu cam astfel de declarații, într'un discurs mai lung:

»Guvernul și-a dat dimisia, ca criza să ia atât mai curând un bun sfârșit. În-deplinind postulatele parlamentarismului, guvernul a făcut propunerea Maj. Sale să fie ascultat șeful majorității, care sunt acuma eu. (Aplauze frenetice). Să nu-mi dea nime îndreptare, știu eu ce să fac, dar n'am să viu în conflict nici-odată cu partidul meu, cu principiile noastre și cu mine însu-mi. — *Trebuie să ne făurim un program de guvernare realizabil, aducându-l în armonie cu principiile noastre eterne.* Dacă nu găsim un program realizabil, criza va fi permanentă în țeară. Iar acel program nu poate fi altul decât dobândirea independenței economice. (Când, însă? N. R.) — Știm bine, că datoria noastră de căpetenie este reforma electorală pe baza sufragiului universal, (De ce nu, simplu: sufragiul universal? N. R.) așa cum se prevede în principiile noastre. — Să nu vorbească nime în numele partidului, căci astfel previne libertatea mea de acțiune. *Voi ști eu să guvernez cu partidul meu, dacă e vorba, dar voi ști să trec și în opoziție cu partidul meu, dacă pretinde țeara!*

Toate partidele au ținut asemenea conferințe, și au adus concluze. La amânarea dietei până în 5 Oct. — svovindu-se că aceasta ar fi dorința Regelui — s'au învoit toate partidele Astfel ședința parlamentară de ieri a decurs în pace.

După afaceri'e curente, Nagy G. a interpellat în cauza numirii lui Günther, de president al Curiei. S'a ridicat apoi Hollo L. și a prezentat cunoscuta rezoluție a comisiei pentru banca autonomă, în care se propune ca on. Camera să ceară de la guvern prezintarea grabnică a unui proiect de lege pentru înființarea băncii naționale cel mult până în 1 Ian. 1911, și să declare Camera, că nu prelungește privilegiul actualei bănci comune. (Aplauze zgomotoase și prelungite). Camera hotărăște să dea la tipar aceasta rezoluție. și să o pună la ordinea zilei, când îi va veni vremea. Hollo, continuând, declară că partidul kossuthist este gata în orice moment a realiza votul universal, însă stăruie ca să fie recunoscut dreptul țării la banca autonomă. *Acestui drept — spune Hollo, într'un șgomot mărișor — nu s'au pus totdeauna pedeci. Când s'a ridicat cvota, s'au făcut făgădueli pozitive, că se vor face pregătirile în curând pentru ridicarea băncii autonome!*

După pauză Wekerle anunță, că a prezentat regelui dimisia cabinetului și după ce cooperarea partidelor, pe care s'a rezimat până acuma gu-

vernul, — va să zică coaliția — a încetat, a propus Maj. Sale audiența șefului majorității.

L. Hollo, dă expresie dorinței, ca criza să fie rezolvată pe cale parlamentară. Să se dea guvernarea majorității, sau să se formeze un cabinet din minoritate dar numai pentru a dizolva Camera și a face noi alegeri. *Partidul independist e învoit la aceasta.*

Camera a hotărât ajurnarea până în 5 Oct., la propunerea presidentului Iusuș.

Apponyi face pe pesimistul și declară război la toată lumea. Viitorul însă atârnă de la audiența lui Kossuth

Condamnarea editorului-proprietar al ziarului »Tribuna«. Se comunică din Oradea Mare, că în urma verdictului curții cu jurați, d-l George Nichin editorul și proprietarul ziarului »Tribuna« din Arad, a fost condamnat la o lună închisoare și 200 coroane amendă pentru publicarea a doi articoli în chestiunea măcelului dela Pánade.

O mare bancă românească. Uetim în ziarele maghiare aceasta știre cam nelămurită: La Cernăuți (Bucovina) se va înființa o bancă românească. Capitalul va fi de 2 milioane și subscris în parte de Români din Ungaria și de cei din România. Afacerile băncii se vor întinde în Bucovina, nordul României și ținuturile locuite de Români din Ungaria. Autorizația guvernului austriac s'a căpătat cu greutate. Deși a dat-o acum, n'a permis ca centrala băncii să fie la Viena, ci numai o sucursală acolo. D-l Dr. Onciul a fost ales director general, d-l cavalier de Flondor, director, iar delegat al Românilor d'n Ungaria d-l Dr. Aurel Popovici (?)

Partidul social-democrat a ținut Duminecă în mai multe orașe întruniri, având la ordinea zilei dezbaterile situației politice. La întrunirea din Brașov a luat cuvântul unul din șefii socialiștilor, Bokányi Dezső, făcând istoricul guvernelor ungare, cari s'au peronat dela 48 încoace la cărma statului și a atacat deosebi guvernul coaliției, care a adus țara la marginea prăpastiei. La întrunire a asistat un număr mare de socialiști, cari au aprobat cu aplomb espunerile oratorului

În Timișoara s'a întâmplat Duminecă o încăerare între socialiști și aderenții independenți ai dep. Hollo, cari ținuseră o întrunire în cestiunea băncii autonome. Causa încăerării a fost că independenții n'au hotărât nimic cu privire la reforma electorală. Socialiștii în număr de câteva sute intrând în sală, au zădărnicit volarea propunerii koșuliste în cestiunea băncii și au pus pe fugă pe cei întruniți. Intervinând poliția, s'a restabilit ordinea.

Regularea situației materiale a prințului George. Din Belgrad se anunță că afacerea prințului George s'a aranjat definitiv. În urma demersurilor ministrului Pașici, prințul George a declarat că renunță la orice încercare în privința reabilitării sale, decât i se va plăti suma de 500.000 de dinari pentru acoperirea datorriilor sale și un spanaj anual de 120.000 dinari. Prințul George a semnat noile statute ale curții regale. Prințul Alexandru rămâne moștenitor al tronului. În caz când dânsul după suirea sa pe tron nu va avea urmași de sex masculin succesiunea va treci asupra lui George.

De-ale „moderaților“.

O declarație bărbătească a Șimleuanilor. — Bihoreni și partidul moderat. — Sasii despre moderați. — Maghiarii despre moderați.

Dăm loc cu o deosebită satisfacție următoarei energice și bărbătești scrisori, care ne-a sosit cu posta de ieri seara:

Onorată Redacțiune!

Din coloanele mai multor ziare am aflat, spre cea mai mare surprindere a noastră, că orașului nostru Șimleul-Silvaniei i-a revenit tristul rol de dubioasă reputație în a figura ca sediul unui așa zis: »Partid moderat național român«.

Cum noi în aceste momente de gravă încercare pentru existența noastră românească, cea mai mică abateri dela directiva, principiile și intențiile programului național românesc o stigmatizăm de o manevrare păcătoasă, ba chiar drept ereză politică: datori onoarei noastre de Români cinstiți dechiarăm, că noi nu numai nu facem parte din sus zisul partid ominos, din contră ne simțim datori a opri pe oricare desertor de a intra în orice alta organizație a poporului nostru, decât numai în singura ce ne-o dictează comitetul partidului național român.

Rugându-Vă a ne primi mulțămitele pentru ospitalitatea D-Voastră semnăm

Șimleul-Silvaniei, 27 Septembrie 1909.

Cu devotament:

Andrelu Cosma, dir. de bancă. Gavril Meseșan, preot. Dr. C. Meseșan, adv. Dr. Victor Deleu, adv. Dr. Aug. Mircea, adv. Ion Deleu. Nic. Munthiu, secret. »Silvaniei«. Dr. Aug. Pinte, cand. de adv. Aug. Mărcușiu, cassar la Silvania. Emanuil Stoica, Nic Gogan, Stefan Comloșan, Eugen Boros funcționari de bancă. Alimpu Barboloviciu, vicar, Simion Barboloviciu, preot. Virgil Barboloviciu, jude reg. în penziune. Gavril Trif, prof. în penz. Vasiliu Papp, ases. orfanal în penziune, adv. Simeon Oros, docinte. Teodor Alexutian, curator primar. Alexandru Sima, preot.

Ziarul arădan maghiar »Nagyvárad Napló« a publicat în numărul de Sâmbătă o convorbire ce a avut-o cu d-l secretar metropolitan Nicolae Zigre, a cărui nume, precum știm, a fost pus în legătură cu înființarea partidului moderat. Intre altele d-l Zigre a declarat, că cestiunea partidului moderat patronat de avocatul Dr. Babeș, care însă nu stă în legătură cu partidul kossuthist, se află încă într'un stadiu foarte primitiv și nu se știe ce va eși din el. Nu zic că n'ar fi nevoie de întemeierea unui nou partid, care să lucreze cu mai puțin zgomot și fără devize ultraiste — a mai zis d-l Zigre interlocutorului său — însă în actuala situație nu țin de potrivită o astfel de mișcare.

În numărul de Dum necă al aceluiași ziar, care ni-s'a trimis la redacție, vedem publicată o convorbire cu energicul luptător bihorean Dr. Lasca, care a făcut ziaristului maghiar următoarele declarațiuni programatice:

»Deja numirea de »moderat« este un adevărat non sens. Fiindcă acel care va reclama ceva mai moderat și decât însămnă actualul partid național român, această dorință se mărginește cu: nimica toată. Se știe doară că partidul național român

formă la timpul său o opoziție de drept public, fiindcă conform programului său pretindea autonomia Transilvaniei și în general recunoașterea întregii națiuni române ca națiune politică. Restul programului nu conține nimic, ce ar avea caracter de drept public, decât numai astfel de pretenții economice și culturale politice, cari se găsesc și în programele ac-tualelor partide democratice.

»Când unor membri ai comitetului național — sprijiniți indeosebi de elementele mai tinere ale partidului — la conferința națională din Sibiu ținută în preajma alegerilor dietale de sub regimul contelui Tisza, anul 1905, le-a succedat ex-opera proclamarea activității, odată cu aceasta s'a pus în suspens și punctul cardinal al programului: autonomia politică. Actualii deputați naționali români reprezentă deci acest program ciuntit și prin urmare este un lucru supărător de ridicul, dacă guvernul unguresc, partidele maghiare și în general oricine altul îi întitulează pe deputați de ultraiști.

»Cunosc bine pe d-l Nicolae Zigre și deci constat, că dacă d-sa nu este satisfăcut cu acțiunea actualilor deputați naționali români, aceasta nici decât nu poate isvori din faptul, că deputații noștri ar opera prin »tumulturi șgomotoase, cu devize ultraiste«, ci din contră chiar pentru motivul că, mai vârtos după scoaterea d-lui Vaida din parlament clubul naționalist desvoaltă o prea modestă activitate. Se poate zice că în timpul din urmă întregă acțiunea de partid e reprezentată de cătră presa română și cu toate că și aceasta este cât se poate de modestă, este paremi-se destul de bine honorată din partea procurorilor lui Polonyi.

»Intre astfel de împrejurări vă asigur. că obștea română nu este într'atăta preocupată de întemeierea unui »partid moderat«, ci da, se dă o expresiune tot mai vie dorinței de a sprijini actualul partid național român intru dezvoltarea unei acțiuni hotărât mai energice, fiindcă avem principiul de a desvolta chiar față de cel mai volnic regim cea mai energică rezistență.«

În »Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt« însuși directorul ziarului face analiza și comentarul programului »moderat« în prim articol, făgăduind a reveni. Intre altele scrie:

»După toate semnele, întreprinderea va fi primită cu refuz din amândouă părțile, cel puțin la început... Programul însă este redactat astfel, pretenziunile sunt reduse în așa măsură, ca posibilitatea unei acceptări să nu fie nimicită dela început, fără cuvânt.«

»Pentru așonumia »independentă« a Ungariei nu are nimă și interes cetățeanul nemaghiar al Ungariei. Ba, nealtraiți de antipatii tradiționale, cu mintea netulburată, poarte să cunoască și să aprecieze mai bine nenumeratele foloase politice și economice din legăturile străne, fără de a ataca independența țării noastre, ce avem Austria.«

»Iți vine să crezi, că accentuarea independenței este o apucătură de tactică... ținând seamă de fluctuațiile politice.«

»Punctul 3 poată să fie că să-și vină în ori acei sași ai noștri, cari înbătați de socoteală greșită, sunt în stare, în contra intereselor cele mai vitale ale poporului nostru, a se infierbinta pentru un sufragiu democratic. Ce ar însemna pentru municipiile și comunele noastre, dacă români

Ar avea parte la votări conform propoziției lor numerice, — nu mai trebuie să stăruim a o spune.

»Valoarea partidului se va cunoaște după ce va trece din stadiul teoriei în cel al realității.

»Inclinația partidului de a se alătura oare-cărui partid maghiar, este o dovadă că ține seamă de concepțiile dominante maghiare, dela cari, n'avem ce face, însă numai fiind seamă de ele poți aștepta de a fi recunoscut. E tactică săsească aceea, pe care vrea s'o urmeze noul partid!!

*

Îată aci și părerea Maghiarilor, în afară de partide, așa cum o formulează »Bud. Hirap« :

»Pe cât putem înțelege, înființarea și activitatea partidului atârnă înainte de toate, — ca o prima condiție parcă — de la faptul, dacă se găsește sau nu, un partid maghiar, care să facă declarații solenne, ca de program, că primește și e gata să realizeze, în semn de împăcare, programul partidului moderat.

Dacă-i așa, nici un bărbat politic maghiar nu poate primi cu nu știu ce simpatii. Încercarea de a grupa un partid nou. Căci o politică de felul acesta, este politica târgușilor, ce se adăncește tot mai mult în spre abuzul federației naționaliste. Protestăm în contra unui partid ce se înființează cu astfel de intenții și scopuri.

De tot altceva, dacă partidul se înființează chiar și fără de orice sprijin de la guvern sau de la vre-un partid maghiar! Dacă partidul, fără de a fi asigurat înainte de concesi, va lua lupta, din toate pulețile în contra ultraștilor naționaliști, numai din acel motiv, că politica lor este primejdioasă și pentru stat și pentru ei înșiși!...

Nu de un partid al celor mai chibzuiți, bazat și condiționat de concesi avem lipsă, ci de oameni cari să recunoască bărbătește și fâțiș caracterul național, neatacabil, al statului maghiar, și să pornească lupta în contra celor ce nu o recunosc!...

Ceeace face »Bud. Hirap«, este, cum se zice în limba lor: »ugratás«. Și d-l Babeș, pe lângă altele mai joacă și acest rol ingrat: sare în tufă și din tufă, după cum trebuie.

Epilog la serbările din Alba-Iulia.

Alba-Iulia, în 26/IX 1909

Orașul nostru a avut în săptămâna trecută rara bucurie de a găzdui societatea pentru fondul de teatru român. Am avut cu acest prilegiu un concert bine succes și un teatru bine pus în scenă și toate aceste cu puteri locale, care împrejurare e ponderoasă, dovedind aptitudinea atât a elementului intelectual cât și a celui țărănesc. Și mai este încă de însemnat că concertul s'a dat de înțelegință cu concursul fiilor, deci o dovadă de concordie a elementului românesc din acest oraș ce ne îndreptățește a spera la o viață nouă și la validitatea noastră în acest loc central al unui ținut curat românesc, începând astfel a ne face fieștecare datoria față de neam și de legea românească.

Serbările le-am gustat noi de noi, căci har Domnului nici un străin de neamul nostru nu ne-a cercetat nici concertul și nici teatrul românesc. A fost în toate o ordine exemplară și nu s'a întâmplat nici un incident cu toată aglomerația de popor, căruia îndeosebi i s'a făcut o petrecere cu teatru, cântări și declamațiuni, în »grădina popilor«, căci o sală așa de mare, unde să poată intra aceea mulțime în oraș n'i s'a aflat. Cine a văzut ținuta deamă a plugarilor noștri din jur și oraș și-a câștigat convingerea, că acest popor e chemat a-și croi o soartă deamă de om liber și cu viitor.

Pe lângă toată buna ordine, care a domnit subdecurgerea acestor serbări românești ce este o raritate în țara noastră vrăstată de atâtea naționalități cu porniri opuse, — totuși s'a aflat un suflet rău cu condeiu inveninat de ură, care în țuica »A Nap« a scris cele mai grosolane minciuni despre decursul adunării generale a societății fondului de teatru român. Dacă Românul cântă și-și petrece cu demnitate aceasta e deja o »revoluție« pentru a cărei izbucnire acel jurnal de șantagiu trage la răspundere autoritățile publice, cari au tolerat așa ceva. Vom vedea cum se vor spăla: comitele, vicecomitele comitatenz și organul polițial al orașului nostru, atacați pe nedreptul de lașitate.

Ca un semn caracteristic al dușmăniei și urei nutrite față de elementul românesc servească și faptul, că foaia locală »Közművelődés«, organul clerului catolic al diecezei rom. catolice în numărul

său dat la lumină în 23 Septembrie a. c. adecă după adunarea noastră, nu a luat nici o notiță despre serbările Românilor. Aceiaș atitudine a observat o și »Gyulafehérvári Hirap«.

Îată clerul — la care mai ține atât de mult o parte a neamului nostru sub cuvânt că sunt de o lege — ce ținută are față de viața poporului român.

În ce privește luarea de măsuri polițienești pentru supraveghierea elementului românesc la aceste serbări, sunt informat, că numai 16 jandarmi s'au preumbat în jurul promenadei, în care se află edificiul redutei.

Sunt niște griji nefundate și spaima ce și-o fac contrarii noștri este urmarea păcatului lor propriu. Dacă așa-i poartă gândul, noi nu avem ce le face. Oare socoti-vor vre-o dată, ca să se abată dela calea rătăcirii? Poate atunci când vor da cu capul de pârte, ce nu va întârzia mult, căci șovinismul își ajunge culmea.

Scevola.

Wlassici supralicitează pe Apponyi.

Fostul ministru de culte Wlassici, gelos, se vede, pe aureola ce și-a câștigat-o Apponyi în ochii șovinștilor maghiari prin recenta sa ordonanță, a căutat prilejul să-l supraliciteze și să se arate și mai strajnic în măsurile ce ar trebui luate pentru asigurarea ideii de stat maghiar unitar. Ocasiunea pentru a-și da arama pe față, îi s'a dat alaltăeri la Aind din incidentul adunării generale a ligei muzeelor și bibliotecilor maghiare, când a ținut o conferință despre »politica față de naționalități.« Spicuim câteva floricele de șovinism din această conferință:

Fostul ministru Wlassici a spus între altele că așa numita »politica față de naționalități« are mulți apostoli în Ungaria. Wlassici a continuat apoi astfel: »Mie nu îmi place nici măcar denumirea »politica față de naționalități«. Eu cunosc din istoria statului ungar numai o politică de stat și națională, în această politică nu și poate însuși nici o teză sau teorie, a cărei impulsione ar fi forța brutală. Pe de altă parte însă ea nu poate tolera nici o teză sau teorie isvorată din tendințe ce sunt îndreptate contra unității Ungariei și contra caracterului ei ungar. Iredentismul nu înseamnă politică națională, ci trădare de patrie, la care nu se răspunde prin politică națională sau politică de naționalități, ci prin severitatea codului penal. Românul din Ungaria, care tinde la o unire cu România, Slavul din sudul Ungariei, care tinde la înființarea statului slavilor din sud, și Slovaci de pe pământul Ungariei, ale căror tendințe relativ la o unire ceho-slovacă sunt nutrite din Austria, nici nu merită cruțare, ci pedepse severe conform codului penal.

Rasa ungară în totdeauna se ferește de o propagandă brutală de contopire (?) Brutalitatea n'a fost și nici nu va fi arma noastră. Dar trebuie s'o spunem pe față înaintea lumii întregi, că este de datoria legistaturii, a guvernului și a societății, ca să lucreze din răspuțeri pentru ridicarea valorii culturale și economice a rasei ungare. Nu există altă politică națională ungară de cât aceea de a ridica nivelul cultural, moral și economic al ungarimeii deasupra nivelului tuturor naționalităților din Ungaria. Trebuie să lucrăm exclusiv numai în direcțiunea acestei perfecționări.

Demonstrațiile socialiștilor din Budapesta.

Asupra încăierărilor sângeroase de alaltăeri între socialiști și poliția din Budapesta dăm următoarele amănunte:

Luni spre seară a apărut un număr enorm de polițiști pe străzile Budapestei. La oarele 7 și jumătate un grup de socialiști a trecut spre locul întrunirii strigând »Trăiască votul universal!« »Jos guvernul coaliției!« »Jos Andrassy!«. Socialiștii s'au postat în fața hotelului »Royal«, unde se află clubul partidului independentei, și au început să facă demonstrațiuni contra koșuștilor. Poliția intervenind, socialiștii au fost împrăștiți. Se mobilizaseră într'aceea în total 120 polițiști pedestri și 200 polițiști călări.

Socialiștii s'au întrunit apoi în teatrul situat pe piața arhiducelui Alexandru. Aici șefii socialiști Tarczai și Buchinger au ținut discursuri despre legea electorală.

În cele din urmă s'a votat o rezoluțiune, prin care socialiștii invitau partidele coaliției să se țină de promisiune și să introducă votul universal.

În timpul acesta se strânsese în fața teatrului o mulțime enormă. După întrunire mulțimea a cutreerat străzile principale, strigând: »Trăiască votul universal!«. Demonstrații voiau să se ducă la clubul partidului independentei, au fost însă opriiți în drum de polițiști, cari au început să lovească cu săbiile. Socialiștii, cunoscând tactica poliștilor, s'au retras astfel că loviturile cădeau mai mult asupra trecătorilor. Mulți dintre aceștia au fost răniți. Un lucrător grav rănit a căzut la pământ și a fost călcat în picioare de polițiști călări.

Fruntașii socialiștilor s'au strâns în acest timp în cafeneaua »Meteor«. Câțiva detectivi, cari se aflau acolo, au fost atacați de cei prezenți din cauza atitudinii lor provocatoare. Un detectiv a fost pămuit de un chelner. Detectivul a raportat cazul șefului poliției, care a ordonat evacuarea cafenelei. Câțiva polițiști și mai mulți socialiști au fost răniți. Numărul total al răniților se urcă la 16, între cari sunt trei foarte grav răniți.

Escursionisții francezi la Sinaia.

După vizitarea Constanței, Brăilei, Galaților și Bucureștiului, cei 220 de oaspeți francezi, au vizitat regiunile petrolifere dela Azuga și Buștenari, apoi au trecut la Sinaia, unde s'a improvisat o mică serbare artistică în onoarea lor. Cu această ocazie autorul de drame francez d-l Dorchain a ținut o conferință interesantă în prezența Reginei.

D-sa începe prin a spune, că un lung cortegiu de pelerini francezi au venit în România, pe care de mult doreau s'o cunoască. Acum am venit și i-am cunoscut. E drept că un accident a căutat să pue obstacol acestei călătorii de simpatii, dar geniul bun al României, care o apără totdeauna, ne-a apărat și pe noi.

Conferențiarul intră în subiectul conferinței d-sale: »Poezia populară română«. Spune că număratoarele traducțiuni ale folcloristicii române se datorează în mare parte »Carmen Sylvei«, care i-a dat ocazia să cunoască poezia populară română. În această poezie putem vedea geniul acestui popor pe care-l iubim. Ea a fost mama inspiratoare a geniului român, ea ne-a lăsat urmele de eroizm ale acestui popor brav și iubit. În ea se oglindește forța morală a poporului român și acestei forțe el datorește rezistența pe care a pus-o contra tuturor năvălirilor barbare. Ea se aseamănă mult cu Mireille a lui Mistral. D-l Dorchain afirmă apoi că cele mai bune culegeri de poezii populare se datorează lui Alexandri și lui Gh. D. Teodorescu, iar Carmen Silva a fost aceea care a tradus în mare parte aceste cântece. Spre a arăta sentimentalitatea poeziilor noastre populare și caracterul lor, d-sa enumeră pe Miorița, Oprișan și Mihnea. D-na Dorchain a recitat cu mult sentiment toate aceste poezii producând o adâncă impresie asupra asistenței D-l Dorchain termină conferința d-sale spunând, că dacă cineva l'ar întreba ce a văzut în țara românească, va începe întocmai cum încep toate basmele acestui popor: »A fost odată un rege și o regină. A fost un rege brav și înțelept și o regină blândă și duioasă, așa încât un popor întreg ingenunchia cu respect și devotament, și nu voiu spune un basm, a spus d-sa, ci realitatea așa cum este.

Sunete de aplauze au acoperit ultimele cuvinte ale conferențiarului, iar M. S. Regina a ținut să felicite călduros atât pe d-l cât și pe d-na Dorchain. D-l Petre Poni a oferit d-nei Dorchain un frumos buchet de flori naturale.

După terminarea conferinței M. S. Regina s'a întreținut cu d-nele excursioniste.

*

La oarele 1 și un sfert s'au îndreptat spre castel cei 20 excursioniști francezi cari au fost invitați de M. S. Regele la dejun.

Îată numele acestor invitați:

Domnul Lutand, prefect al Rhonului cu doamna; d-l Gley Eugene, membru al Academiei de medicină cu d-na; d-l Dorchain Auguste, poet și autor dramatic cu d-na; d-l Charles Diei, profesor de istorie bizantină la Sorbona, membru corespondent al Academiei, cu d-na; d-l Bayeur; d-l Bailor, fost societar al comediei franceze; d-l Laout, inspector general; d-l Picard, profesor universitar; d-l Appleton profesor la universitatea din Lyon; d-l Debore, membru al academiei de medicină cu d-na, d-l August Gauvain, prim secre-

tar de ambasadă, fost membru în comisia dunăreană; d-l Henneguy, membru al academiei și d-l Ollivier, organizatorul excursiunii.

M. S. Regele avea la dreapta pe principesa Louisa de Hohenzollern, iar la stânga pe d-na Diehl; iar la dreapta Soveranei se afla A. S. R. Principele Ferdinand și la stânga d-l ministru Blondel.

Dejunul acesta fiind intim, nu s'a pronunțat nici un discurs.

După dejun M. S. Regele a făcut cerc și s'a întreținut cu invitații săi asupra diferitelor cestiuni economice și industriale.

† Alexe Verzea

După îndelungate și grele suferințe a încetat din viață eri dîmîneață venerabilul preot Alexe Verzea din Satulung. Român de inimă și preot model și-a dedicat întreaga sa viață binelui obștei românești, sfătind și ajutând pe cei, cari căutau mângăiere sufletească și povățuiri în calea vieții.

Jalea, care ne-a cuprins sufletele, este mare și sinceră, căci în defunctul României din Brașov și jur pierd nu numai pe un cinstit și harnic muncitor în via Domnului, ci și pe un bărbat integru, care făcând parte din aproape toate reuniunile noastre culturale și corporațiunile administrative și politice, a susținut și s'a luptat pe toate terenele cu demnitate și bărbăție pentru cauzele noastre culturale și politice.

Fie-i memoria vecinică, iar familia întristată primească adânc simțitele noastre condolențe.

*

Din partea familiei Verzea am primit astăzi următorul anunț funebrel:

Pătruși de adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor familiei noastre și a tuturor cunoscuților noștri, că scumpul, mult iubitul și neuitatul nostru soț, părinte, soț și moș, Alexe Verzea, preot gr. or. român în Satulung, după o viață plină de muncă cinstită și zeloasă, săvârșită spre binele familiei, a națiunii și mai ales a strămoșeștii sale biserici, în anul al 75-lea al vieții, al 44-lea al fericitei sale căsătorii și 36 al evlavioasei sale preoții, fiind împărțășit cu Sfintele Taine, învins de durerile unui greu morb, a adormit în Domnul azi Marți în 15 (28) Septembrie la 5 oare dimineață. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor înmormânta Joi în 17 (30) Septembrie a. c. la 10 oare a. m. din casa proprie. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Satulung, în 15 (28) Septembrie 1909. Elena Verzea născ. Petric, soție. Victor Verzea, major în armata română, ca fiu. Zoe V. Verzea n. Tamara, ca noră. Victorella V. Verzea, ca nepoată. Romul Verzea capelan gr. or., ca fiu. Octavia Verzea n. Chiornîță, ca noră. Veturia, Livia, Romul Emilia, Elena, Mateiu și Victor R. Verzea ca nepoți și nepoate.

*

În loc de cunună trecătoare pe mormântul neuitatului lor unchiu Alexe Verzea, soții Dr. Nicolae și Eugenia Vecerdea donează »Fondului Dr. Nicolae Vecerdea și soția Eugenia n. Popescu« al mesei studenților rom. din Brașov, suma de 50 cor.

Primească ploșii donatori sincere mulțumite. — Direcțiunea școalelor medii gr. or. române.

STIRILE ZILEI.

— 16 Septembrie v.

Parastas și matineu. Dumineca viitoare în 20 Septembrie v. (3 Octomvrie n.) se va celebra un parastas solemn în memoria fericitului Dr. Alexandru de Mocsonyi în biserica română gr. or. din Lugoj, căruia îi va urma la oarele 11½ un matineu, aranjat de »Reuniunea română de cântări« în pavilionul otelului »Concordia«.

Concertul Adelina de Germain-Kneisel. Vestim cu plăcere publicul românesc din Brașov, că celebra pianistă Adelina de

Germain-Kneisel va da concertul anunțat de noi, poimâne, *Vineri seara, în sala dela »Gewerbeverein«*. Concertul d-soarei Adeline de Germain, care a debutat acum 10 ani în etatea fragedă de 5 ani în orașul nostru fermecând auditorul prin prestațiunile ei aproape miraculoase, este fără îndoială un mare eveniment musical pentru noi Brașovenii. În decursul ultimilor ani celebra pianistă, care e astăzi în etate de 15 ani, a fost sărbătorită pretutindeni, dovadă recenziunile elogioase ale ziarelor franceze, germane și române, pe cari le avem înaintea noastră. Săptămânile trecute artista noastră a avut iarăși fericirea a debuta în trei rânduri cu deosebit succes în fața Maj. Sale Reginei Elisaveta a României la castelul Peleş.

Amănuntele asupra programului vom aduce în numărul de mâine. Deocamdată avisăm publicul nostru, că bilete pentru concertul de Vineri seară se află în librăria Hiemesch.

Avis Românilor din Brașov și din împrejurime. Dela un Român înimos primim următoarele rânduri: O societate străină avizează publicul din Brașov prin placate mari și mici, că va da câteva reprezentații de circ. Aceste placate le publică în *limba maghiară și în limba germană*, de limba noastră a celor 13.000 de Români nu vrea să știe nimic. N'are trebuință nici de noi nici de concursul nostru la circ. Precepi, ori nu, Române!? N'ai ce căuta, la cel ce nu te cheamă și nu știe că ești în Brașov sau șie dacă știe de tine, nu vrea să te cunoască. Ședem acasă până ne vor da de știre în dulcea noastră limbă românească, că ce vor și la ce au venit aici. *Buiurcă-*

Idealul național-cultural, al Românilor macedoneni. La congresul profesorilor români din Macedonia fiind la ordinea zilei: »Idealul nostru național-cultural«, cel dintâi care a vorbit, d-l M. Pinetta, a făcut istoricul Aromânilor și a demonstrat că Aromânii au făcut enorme sacrificii pentru neamurile din jurul lor și aceasta de multe ori în detrimentul lor. Idealul nostru trebuie să fie — a zis — *unirea culturală a tuturor Aromânilor din imperiul turcesc și pe ori unde există ei.*

Constituire. Societatea de lectură a elevilor dela Institutul pedagogic gr. cat. din Blaj, în ședința din 13 Septemvrie s'a constituit pe anul școl. 1909/10 în modul următor:

Conducător: D-l Aurel B. Gaja prof. Președinte: Nicolau Mărginean. Vice-prez.: Oct. Isaac. Notar: Em. M. Irimie. Secretar: Dum. Mărginean jun. Bibliotecar: Ioan German. Cassar: Alex. Bratu. Controlor: Andreiu Boer.

Excursiunea elevilor școlilor noastre în Poiană se va face în cas de timp favorabil mâine, Joi.

Faliții politici. Din incidentul numirei de profesor la un liceu din Budapesta a deputatului kossuthist Simkó, — un fel de clown al partidului — ziarul profesorilor secundari este vehement indignat pentru »sistemul de a conferi cele mai bune posturi de profesori tuturor falțiilor politici — drept adăpost«.

Aventura unor cadăne ale lui Abdul Hamid. Din Viena se arună că șase cadăne din haremul ex-sultanului Abdul-Hamid eșind la plimbare pe Prater, în costumele lor orientale și învelite la față, au stârnit curiozitatea publică într'un așa grad, încât circulațiunea a devenit imposibilă. Atunci a intervenit poliția și a dus cadănele la secție, unde ele au început să plângă și să vociferaze în turcește, limbă pe care nimenea n'o pricepea. Probabil că ele spuneau că nu erau vinovate și deci pe nedrept au fost arestate. În cele din urmă a intervenit ambasadorul Turciei și le-a scos dela secție.

Himn. Med. Dr. Aurel de Tincu și Thesa Maria de Tincu născ. Heldmann cunoscuți. Orăștie — München. 4 Sept. 1909.

Petreceri. »Reuniunea femeilor române din Sibiu« dă o petrecere cu dans în 13 Octomvrie st. n. 1909 în sala cea mare a casei societății (Gesellschaftshaus). Inceputul la 8 ore seara. Biletele de intrare se vând în ziua petrecerii în camera Nr. 3 dela Hotelul »Impăratul Romanilor« între oarele 10—12 a. m. și 3—5 p. m. — de persoană cu 3 coroane și seara la cassă cu 4 coroane. Prețul unei loge r. l. 16 cor., — r. II. 12 cor., — pe galerie 8 cor., — un scaun numerotat 4 cor. *Venitul curat este destinat pentru școala industrială.* Oferte generoase se primesc și se vor cvita pe cale ziaristică.

Medicul primar Dr. Alfred Jakellus își reia activitatea medicală și ordonează zilnic dela 1—3 ore.

A murit Thaly Kalman, moșneagul de 70 de ani, vechi deputat kossuthist, singurul om cu care M. Polyt se știa înțelege în parlament. El a fost și un cercetător istoric, de-o însuflețire națională, care adesea greșea. A scris monografia răscoalelor rakoțiene, și a cules cu multă îngrijire cântecele acelei epoci curuțești. Când cu renegatismul partidului kossuthist, ajuns în majoritate, neinduplecatul curuț a trecut în stânga extremă, împreună cu svânturatul Nagy György.

Ciocnire între Albanzii naționaliști și grecomanii. Luni 31 August v. o încăierare sângeroasă a avut loc în strada principală a orașului Corila, lângă catedrala Sf. George, între Albanzii naționaliști și cei grecomanii. De la vorbe s'a ajuns la ceartă și de la ceartă la revolvere. A fost rănit din partea grecomanilor șeful acestora, bogătașul Iani P. Darda, iar din partea Albanzilor tânărul Ferid Bei Frașari, membru al unei familii notabile. Provocatorii acestui scandal sunt grecomanii cari, în număr de peste 200 inși, au atacat în timpul nopții fanfara clubului albanez, care cânta la nunta unui Albanez naționalist. Grecomanii au făcut aceasta în mod laș (căci fanfara este compusă din niște copii) ca o contra manifestație pentru primirea pompoasă ce s'a făcut, Dumineca trecută, delegațiilor, cari veneau dela congresul albanez din Elbasan, și printre cari era valorosul tânăr albanez Medat bei, fiul lui Abdul bei Frașari, promotorul chestiunii albaneze. Medat bei azi este considerat ca adevăratul șef al Albanzilor. Este director al afacerilor politice la Salonic, director al ziarului »Liria« și al revistei »Dituria«. Autoritățile sunt îngrijorate de proporțiile grave ce poate lua acest scandal, căci aci e cearta între creștini și musulmani. S'au luat măsurile excepționale. Totuși lumea e convinsă, că alte omoruri politice vor urma la Corița.

Referendum. Cum tarifa tramvaielor este prea scumpă în Roma, consiliul comunal, anul trecut, a votat municipalizarea serviciului, adică a votat construirea a noi linii, cari să se facă pe contul comunei și care să aibă un tarif ieftin. Cum însă o atare lucrare cere capital mare, primăria a făcut apel la »Referendum«. Acest »Referendum« este un obiect curios, rămas de demult și sancționat printr'o lege, adică: după votarea unui protest care cere mari capitaluri comunale, primăria convoacă pe toți alegătorii comunali la un plebiscit și în urma votului electorilor se încep lucrările votate de consiliul comunal. Acesta este »Referendum«. La un asemenea plebiscit au fost chemați iarăși toți alegătorii Romei, ca să se pronunțe asupra facerii altor linii de tramvaie și a unei noi uzine electrice. Rezultatul a fost zdrobitor: 21.000 și mai bine de alegători au răspuns da și vreo 600 nu. În urma acestui »Referendum«, care întărește votul consiliului comunal primăria Romei va începe încurând lucrările, cari în doi ani vor trebui să fie gata. Dacă rezultatul votului ar fi fost negativ, nu se putea face nici o lucrare. Este o lege curioasă aceasta, dar frumoasă, căci interesele comunei, interese de ordin înalt, sunt supuse judecății poporului, așa cum erau la vechii romani: Vox populi, vox dei. Votarea s'a făcut în 29 Septemvrie, sărbătoare națională și zi memorabilă în istoria Romei.

Despre visuri, vederea spiritelor și despre fenomenele înrudite cu acestea.

de M. Străjanu.

— Urmare. —

Aparițiunea spiritelor. — Magnetismul animal deschide calea și pentru înțelegerea miraculoasei arătări a spiritelor, cu aceeași tărie afirmată de unii și negată de alții. S'a spus mai sus, că visul, vederea aievea în somn, vederea în somnambulism, vedenia sau nălucirea, a doua vedere sau telepatia, și arătarea spiritelor, sunt fenomene de aproape înrudite. Insușirea lor comună este, că vederea lucrurilor și ființelor în aceste fenomene sufletești se făptuește pe o cale tocmai opusă vederii din timpul vegherii, adică prin impresiunile primite de creier din lăuntrul organismului, iar nu de la lumea din afară prin organele simțurilor esterne; dar efectul lor e același, pentrucă e produs tot prin aceste simțuri, puse în lucrare prin organul intelectual al creierului, numit din această cauză organul visurilor. Numitele fenomene se deosebesc între sine numai prin legătura ce o au sau nu o au cu realitatea din afară. Visul comun este asemenea unui produs al fantaziei, de care se deosebește, cum am văzut, numai prin vioiciunea și plasticitatea sa, dar nu are nici o legătură cu lumea din afară: însăși rarele visuri fatidice au numai o legătură depărtată și indirectă sau alegorică, rareori directă sau nesimbolică, și aceasta numai la isbândirea sau realizarea visului se poate constata.

Vederea aievea în somn, și observarea realității în somnambulism este directă și adevărată; ba vederea aievea în somnul-vegherie (Schlaf-Wachen) are un cerc neasămănat mai întins decât vederea din timpul vegherii. Se întâmplă uneori, ca în vederea aievea să ni se prezinte și umbre sau figuri de ale celor repotați, spirite sau fantome. Realitatea esterioră a acestora nu se poate constata, după deșteptarea din somn, ca a celorlalte lucruri; din această cauză atari umbre se socotesc de obicei ca fiind cu totul subiective, adică simple năluciri cărora nu le corespunde nimic din lumea din afară, ceea ce nu e tocmai așa, nu e tocmai exact. După analogie trebuie să presupunem, că un organ care vede în depărtare sau în viitor lucruri aievea, poate să vadă ca fiind acum de față și ceea ce a existat în trecut și acum nu mai e de față. Atară de aceasta nu e dovedit că atari fantome nu se pot vedea și în timpul vegherii. Mai adese ori ele se văd în somn, când primim aievea lucrurile și ființele din jurul nostru. Și fiindcă toate cele ce le vedem atunci au o realitate obiectivă, se poate presupune că și spiritele văzute atunci există de sine, în afară de mîntea noastră.

Experiența ne arată, că organul visurilor, care devine activ în somnul normal, sau în somnul magnetic mult mai adânc, uneori lucrează în mod excepțional, și în timpul vegherii, că adică același obiect, cu care vedem visurile în somn, se deschide uneori și când suntem deștept, înșește prin impresiuni venite nu din afară ci din lumea interioară și inconștientă a sufletului.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 29 Sept. În ședința de ieri a camerei a mai zis acestea Wekerle: Dia toate părțile se fac reproșuri guvernului pentru nerezolvarea reformei electorale. De vină nu e guvernul ci parlamentul, care cu cestiuni de puțină importanță ca d. e. banca autonomă (galăgie mare) a împedecat guvernul în îndeplinirea punctelor prelimitate în program.

Ce privește realizarea băncii autonome între împrejurările actuale e imposibilă, fiindcă nici în parlament, nici afară de parlament cestiunii nu sunt absolut de loc de acord. În timpul din urmă presa din străinătate și mai ales cea din Aus-

tria lucrează în contra limpezirii situației atacând guvernul. *Provocătorii acestei campanii nu sunt alții decât deputații croați și mai ales deputații naționalităților«.*

Teodor Mihali respinge cu energie acuza nedreaptă a lui Wekerle, că deputații naționaliști ar ațâța pe sa din străinătate. Chiar din contră cauza acestei campanii a fost purtarea atât de barbar agresivă a fostului guvern față de drepturile greu câștigate ale naționalităților. *Insă iarăși s'a adevărit vecinicul adevăr că mai curând cad guvernele decât ca o națiune să-și plece grumazul înaintea volniciei acelor.* Naționalitățile vor să-și elupte și să-și păstreze drepturile ce-i comipet, și mai ales dacă se va forma un nou parlament pe baza votului universal și secret. (Vii aprobări la naționaliști).

Budapesta, 29 Septemvrie. Vicepreședienții camerei Rakowszky și Návay au dimisionat. Wekerle a plecat azi la Viena, iar mâne va fi primit în audiență de Maj. Sa.

Budapesta, 29 Septemvrie. Mai mulți fișpani s'au prezentat la guvern pentru a se informa, dacă au sau nu au să-și dea dimisia.

Viena, 29 Septemvrie. »Neue Freie Presse« ananță în ediția de seară că în cercurile politice perzistă credința că viitoarea audiență a lui Kossuth nu va avea ca urmare însărcinarea partidului independist cu formarea noului cabinet. Cu toate că pretențiunile actuale ale partidului independist, mai ales în ce privește chestiunile militare, nu sunt exagerate, totuși există temeri în ce privește programul de drept public al partidului kossuthist. Se crede că Kossuth nu va reuși să înlătore aceste temeri ale forurilor competente.

Viena, 29 Sept. — »Reichspost« scrie, că a venit acum iarăși rândul venerabilului domn L. Lukacs. Dacă nici el nu poate face rânduială, are să vină unul și cu braț mai tare.

Bibliografie.

În editura librăriei Ciurcu au apărut zilele aceste următoarele cărți didactice: Carte de cetire pentru elevii și elevele clasei a III-a primare, întocmită după principiile și îndrumările noului plan ministerial de Nicolae Sulică profesor, cu concursul mai multor învățători, cu numeroase ilustrațiuni.

Gyakorlati tanmenet a magyar nyelv tanításához a román tannyelvi elemi népiskolák részére. Az 1907 évi XXVII t. c. alapján kiadott tanterv szerint szerkesztették Erődi Iános kir. s. tanfelügyelő és Dariu Ianos igazgató. IV-dik rész az elemi iskolák negyedik osztály számára. Prețu 70 bani.

»Compassul Românesc« de N. P. Fetrescu partea I. și II. care conține și legea comercială. Se poate procura prin librăria gazetei Brașov. Prețul ambelor tomuri plus 3 cor. 20 bani porto.

Domnii abonați ai foaiiei noastre, cari nu și-au reînnoit încă abonamentul sunt rugați a-l reînnoi cât mai curând ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a ziarului.

Administrațiunea
»Gazetei Transilvaniei«.

Proprietar: Dr. Aurei Mureșianu.
Râm.

Redactor respons.: Victor Branice.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Gareii Nr. 25 pe lângă schimbul mediat ai sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 10 fl.	1/2 litru - fl.
Borpatak	" 12 "	" "
Matild	" 16 "	" 14 "
Borhegy	" 10 "	" "
Baross	" 12 "	" "
Előpatak	" 16 "	" 14 "

La cumpărare de 25 sticle

Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale.

Fehérkő	" 16 "	" 14 "
Felsőrakos Mária	" 16 "	" 14 "
Kászón Salutáris	1 litru 16 fl.	1/2 litru 14 fl.
Horgász	" 16 "	" 14 "
Répaty	" 16 "	" 14 "

Înterăm Borvizuri acasă. — **Apelăm la sprtjinul On. p: Blic**

Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale.

Telefon Nr. 364.

Borszék	" 28 "	" 22 "
Sztojka	" 28 "	" 22 "
Boholt	" 26 "	" 22 "
Hargitta	" 26 "	" 22 "
Székely-Selters	" 26 "	" 22 "

La cumpărare de 25 sticle

Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale.

(479,103—150)

Dela librăria „GAZETEI” Braşov se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandătie.)

- M. Sadoveanu. „Floarea Omlită”, roman. Preţul 2 cor. (plus porto bani) 20
- Sfejan Iosif. „Credinţe.” Poezii a cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar. „Bătrânii”, schiţe din viaţa boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanul. „Povestiri din copilărie”. Preţul a cor. 1.50
- Ion Manolache-Holda. Feţe, portrete schiţe şi nuvele, ediţie I. 316 pag. Preţul Lei 1.50
- Vasile C. Osvada. „Legea Tovarăşilor”. Preţul — 50 cor. (plus 5 porto b.) — 55
- M. Eminescu. Poesii postume”, ediţie nouă, 263 pag. cu note. Preţul c. 1.50
- II. Chendi. „Fragmente”. Un şir de interesante articole (informaţiuni literare), şi sunt o continuare a volumelor „Preludii” şi „Foileton” scrise. 246 pag. Preţul . . . Lei 2.50
- A. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala” Conţine 305 pag. Preţul cor., 1.50
- Dante „Infernul” traducere în versuri de N. Gane. Preţul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.
- „Prin Vraja Dragostei”, nuvele de Vasile Pop. editura Minerva. Preţul C. 1.50 plus 10 fileri porto.
- Guy de Maupaansst „Povestiri alăse tradus. de M. Sadoveanu. 2 cor.
- Octavian Goga „Poezii”. 1 cor.
- Zaharie Bărsan „Poezii” 1 cor. 50.
- Sandru (Altea) „Cătic ca Pulgarului” — 50 bani.

Din partea vicecomitelui comit. Brassó.

Nr 8856—1909.

Concurs.

La postul de medic asistent devenit vacant la spitalul public al oraşului Brassó, subscrisul priu aceasta escriu concurs şi provoc pe toţi aceia, cari doresc a obţine acest post ca pe lângă documentarea calificaţiunii prescrisă în §. 63. art. de lege XIV. din anul 1876. să-şi înainteze petiţiunile cătră subscrisul cel mult până în 15 Octomvre a. c, deoarece acele petiţiuni, cari vor sosi mai târziu nu vor fi luate în considerătie.

Postul de medic asistent e împreunat cu un salariu de 1400 cor. şi se întregeste prin denumire din 2 în 2 ani.

Brassó, 1909 Septemvre 13.

Jekelius m. p., vicecomite. (726,2—2.)

Ioan Adam: „Năzuinţi” povestiri şi „Pe lângă vată”, pilde şi glume ţărăneşti. Ambele à 1.50 cor.

St. O. Iosif. „Zorile” Dramă istorică în două acte şi în versuri. Preţul 1 cor. (10 b. porto).

„P. Ispirescu” Povestirile unchiuşor sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

„ŞOIMUL”,

institut de credit şi de economii, societate pe acţii în Murăş-Uioara.

CONCURS

pentru ocuparea postului de **comptabil** la nou înfiinţatul institut de credit şi de economii „ŞOIMUL”, societate pe acţii în Marosujvár, să deschide prin aceasta concurs cu termen până la 30 Septemvrie a. c.

Cei-ce voiesc a ocupa acest post, pentru care în anul prim să stabileşte un salar de cor. 2000 şi tantiema statutară, au să dovedească: a) că au absolvat vre-o şcoală comercială medie sau superioară; b) că au praxă în afaceri de bancă; c) că posed în vorbire şi scriere cel puţin limba română şi maghiară. După praxă de un an. având purtare bună şi dovedind aptitudini corespunzătoare, cel ales va putea fi numit definitiv, când apoi se va sistemiza din nou salarul, gilaţiile şi banii de cuartir.

Cererile instruate cu cele de lipsă au să fie înaintate subscrisului în Orăştie—Szászváros.

Orăştie, în 10 Sept. 1909.

N. VLAD,

farmacist, preşedintele direcţiunii inst. de credit şi economii „Şoimul” societ. pe acţii, Marosujvár. (719,3—3.)

De vânzare.

O Librărie bine cercetată şi o Tipografie, care înainte a fost proprietatea unui Român, într'un oraş mai mare din provincie, unde e gimnaziu, 2 şcoli civile de fetiţe şi mai multe şcoli confesionale, sunt de vânzare în condiţiuni foarte favorabile. Unii Român iar aduce un câştig bun.

Weinberger Miklos, Beluş, Piaţa mare (723,3—5)

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1909 şi până în 1 Oct. st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 6 20 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2 14 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7 40 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10 26 m. séra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6 00 min. dim.

Dela Braşov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3 16 m. dim
- II. Trenul mixt la órele 12 05 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2 19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
- IV. Tren mixt la órele 6 40 séra.* (* care circula numai la Predeal.)
- V. Tren accel. la órele 4 59 min. dimîn.* (* până la 15 Noemvrie)

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu Bereczk şi Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5 15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8 58 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la ora 3 05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)
- IV. Tren de pers. la rele 7 00 m. séra.* (* au legătură numai la Szepsi-Szt.-György)

Dela Braşov la Zérnesci (gara Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la ora 8 40 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4 16 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 9 46 séra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraş:

- I. Tren de pers. la ora 4 37 min. dimîn.
- II. Tren la ó. a 7 57 minute dimineaţa.*
- III. Tren la ora 1 09 minute p. m. (are legătură până la Nagyszében sos. 8 59 seara.)
- IV. Tren la ora 3 27 minute p. m.*
- V. Tren la ora 5 17 minute p. m. (* până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4 52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7 08 dim.
- III. Tr. accel. peste Cluşiu la ó. 1 44 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8 56 min. séra.
- V. Trenul accel. la ora 10 04 seara.

Dela Bucuresci la Braşov:

- I. Tren. de pers. la ora 7 28 min. dimîn. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 1 33 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu şi Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4 55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9 18 min. séra.
- V. Trenul accel. la ora 10 14 m. seara.* (* până la 15 Noemvrie).

Dela Bereczk-Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov:

- I. Trenul de persoane la ora 8 16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda.)
- II. Trenul de pers. la ora 1 59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6 33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10 08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zérnesci la Braşov (gar. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la ora 7 17 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1 44 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7 07 séra.

Dela Făgăraş la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la ora 6 41 min dimineaţa.
- II. Tren la ora 9 41 min. a. m.*
- III. Tren la ora 11 53 min. a. m.
- IV. Tren la ora 6 31 minute p. m.*
- V. Tren la ora 10 04 minute seara. (* dela Feketehalom.)

AVIS!

Avem onoarea a aduce la cunoştinţa On. public, că sub firma:

KRAUSE FRANK & Comp.,

am fondat o întreprindere de construcţii pentru canalisări, conducturi de apă, legături cu canalul principal etc.

Cunoştinţe speciale, praxă precum şi capital suficient ne pune în stare, ca comandele ce le vom primi a le executa prompt, ieftin şi solid.

Rugând On. public a sprijini întreprinderea noastră semnăm cu toată stima

Krause, Frank & Cie,
Târgul Inului 31—33.

(715,5—6.)

Cursul la bursa din Viena

Din 28 September a. 1909

Renta unğ. de aur 4%	112 90
Renta de oróue unğ. 4%	92.—
Imp. cáil. fer. unğ. în aur 3 3/4%	82 30
Imp. cáil. fer. unğ. în argiat 4%	91 90
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Imp. unğ. cu premii	209 —
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	146.—
Renta de hártie austr. 4 1/16	94 95
Renta de argiat austr. 4 3/16	94 90
Renta de aur austr. 4%	116 70
Renta de coróne austr. 4%	94 85
Bonuri rurale unğare 3 1/2%	84 60
Losuri din 1860	163 76
Acţiil de-ale Băncei unğ. de credit	1767.—
Acţiil de ale Băncei austr. de credit	774 50
Acţiil de-ale Băncei austro-unğ.	668 50
Napoleoniori.	9.10
Mărci imperiale germane	17.55
London vista	239 80
Paris vista	95.25
Neto italiene.	95.—

Cursul preţei Braşov.

Din 29 September a. 1909

Banenote rom. Cump.	19.—	Vend.	9 06
Argint român	18 80		19.—
Lire turcesci	21 50		21.60
Scus. fonc. Albus 5%	100.—		101.—
Table Rusesci	253.15		2 56
Napoleoniori.	19.04		19 2
Naibeni	11.20		11 40
Mărci germane	117.—		117.50

Cărămizi şi țigle

se află în magazinul nostru din
Bistrița, piața cailor Nr. 9,
cu următoarele prețuri:

o mie de cărămizi { în magazin . . . 28 C.
 { în wagon la gara
 { d-n Bistrița . . . 34 C.

o mii de țigle (șirepuri) { în magazin . 15 C.
 { gara d-n Bis-
 { trița . . . 16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepuri) sunt de calitate superioară, lucrate și arse foarte bine, din veștitul lut mălos ce se află în Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuează prompt. Prețul se rambursează, dacă nu se statorcesc altecum condițiile de literare.

Probe la cerere se trimit.

Societatea acționară de cărămidărie
în Bistrița (Beszterozs).
(703,9—20.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté executa ori-ce comande cu promptitudine și acuratețá, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT SI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DECERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ ORINȚĂ ȘI IN COLORI.</p> <p>AVANTURĂ.</p>	<p>REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.</p> <p>BILANTURI.</p> <p>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori, Couverts, in lola mărimea.</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE de HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
---	---

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografilor, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul. înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.